

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

B.A. / B.Sc. Part – I Annual Exam – 2019 (Group – I)

Roll No.

Time: 1 Hr. 30 Mins. Marks: 40

Subject: Pakistan Studies (Compulsory)

Paper: B

Note: The Candidates who attempt their questions keeping in view Allama Iqbal's poetry will be given special weightage.

نوٹ: سلیبس میں شامل علامہ محمد اقبال کے اشعار کی روشنی میں جواب دینے والے امیدواروں کو ترجیحی نمبر دیئے جائیں گے۔

Attempt any TWO questions. All questions carry equal marks.

کوئی سے دو سوال حل کریں تمام سوالات کے نمبر یکساں ہیں۔

- Q.1. Write a comprehensive note on Shaikh Ahmad Sarhandi and his movement.
سوال نمبر ۱: شیخ احمد سرہندی اور ان کی تحریک پر نوٹ تحریر کریں۔
- Q.2. Discuss the importance of Lucknow Pact, 1916.
سوال نمبر ۲: لکھنؤ (1916) کی اہمیت واضح کیجئے۔
- Q.3. Discuss the services of Quaid-i-Azam Muhammad Ali Jinnah as Governor General.
سوال نمبر ۳: قائد اعظم محمد علی جناح کے بحیثیت گورنر جنرل خدمات کو زیر بحث لائیں۔
- Q.4. Write a detailed note on the ideology of Pakistan in the light of Allama Muhammad Iqbal's Speeches.
سوال نمبر ۴: نظریہ پاکستان پر علامہ محمد اقبال کے خطبات کی روشنی میں تفصیلی نوٹ لکھیں۔

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

B.A. / B.Sc. Part - I Annual Exam - 2019

Roll No.

Time: 3 Hrs. Marks: 100

PAPER: Punjabi-I

نوٹ: (سارے سوالاں دے جواب پنجابی وچ لکھنے ضروری نہیں)

تھلے دتے ہوئے شعری کلگیاں وچوں دودی تشریح آسان تے رواں پنجابی وچ کرو۔ سرنانواں۔ شاعر داناں تے شعری صنف دا حوالہ وی درج کرو۔

(1)

الف:- اٹھ فریدا وشو سانج، صبح نماز گھزار ج:-
جو بر ساکس نہ نوں ، سو بر کپ اتار
فریدا میں جانیا ڈکھ مجھ کوں ، ڈکھ سمٹھا ایہہ جگ
اُٹھنے چڑھ کے دیکھیا ، تاں گھر گھر ایہا اگ
چڑی چو بکدی نال جو فرے پاندھی پیاں ڈڈھ دیوچ مدھانیاں نی :-
ہوئی صبح صادق جدوں آن روشن تہوں لالیاں آن مچھلا نیاں نی
چندر ہسیاں دی شای ختم ہوئی سورج ہنسی کر دے حکمرانیاں نی
سیاہ قام مہارا جیاں ہندییاں تھیں لیا راج افغان دڑانیاں نی

اُج وکھ دُنیا کیہ پئی آکھ دی اے پہلاں دانگ تیری اوہ تو قیر نہ رہی
گند ذہن تے پست دماغ آکھن تیرے علم دی تیز شمیر نہ رہی
کر دھیان ذرا اُچی شان والے پستی وچ اُج تیری نظیر نہ رہی
قومی غیرت دا نام نشان ناہیں تے اوہ دین دی الفت فقیر نہ رہی
اپنے آپ نوں لگے روگاں دے احساسوں عاری نہیں
لگنتوں پہلاں دیوں والے خبراں بچن گرہن دیاں
سوچاں تے پیراں دے پنڈے کسے گھڑی وی مٹکے نہیں
دھپاں دے وچ سڑکیاں نہیں سدھراں چھانویں بہن دیاں

(ورق اٹھئے)

(2) تھلے دتے ہوئے پیریاں وچوں کے دووی تخریح کھکت۔ کھاری۔ سیاق تے سہاق وے حوالے نال کرو۔

الف۔ دنیا وچ لوکی اینج دھب لاندے آئے نیں ایسے کر کے جتھے پہلاں باننا تھرا تھجے نوں آکھدا اے "کج دس جٹا کئی بنی تینوں" او تھے رنگ پور کول پالی دی اوس نوں وکھ کے جان جاندا اے جے "توں تال چاک۔ سیالاں وانا مہید" تے جس دے پلے او پنڈ وڑدا تے ٹھوہ تے پانی بھر دیاں گویاں دی اہوا سوچیاں میں ہے "یار ہیر دا بھانویں تال ایہہ جوگی"

ب۔ جتاں چرئیں گلی وچ بیٹھار ہندا اوہ مینوں چور نظر اں نال وے ہندی رہندی تے میں دی اوہنوں سہان تے اوہ اول ان واسطے بڑیاں رس بھریاں گھاں کردار ہندا۔

دو جیاں وے سامنے اوہ میرے نال گنیاں تھیاں گھاں ای کر دی سی تے وکھریاں اوہ میرے کول کدی چٹھی ای نہیں سی۔ میں اوہنوں کلیاں مٹن دے لکھ چارے کہیتے پر اوہ ہر وار نال دی رہی۔ پتہ نہیں اوہ دے دل وچ کیہہ پورسی۔

ج۔ بہن بھانویں کھہر ہند ارچلم تے غملا ہند ارچلم دار و رواج تے نہیں رہیا، نہای ڈگر یاں دین و پلے یا انعام اکرام وقت ایہناں دل گوہ کہتا جاندا اے۔ پر چلور ہند کھو ہند نشانی دے طور ای سی، مشاعر یاں وچ طیلے بنان و پلے یا استا متھن لئی دستار بندی دی تھوڑی جیسی رسم نکھریں پے جاندا اے۔ خورے لوکاں دی مت ماری گئی اے تے اوہ ایہدے فاکہ دے دی ٹھلا گئے نیں جیہڑے چنویں وی ڈھیر سارے ہندے کن۔

د۔ ایہناں بزرگاں وچ جہاں اسلام پھیلاؤن دی خاطر اپنیاں زندگیاں وقف کر جھڈیاں کن۔ بڑے بڑے بے مثال سو جھوان، والے، آگوتے علماء تے فقیر، دی کن۔ جہاں حضور پاک ﷺ دی مقدس تعلیم نوں اپنا دطر و نکالیا تے دنیا نوں دتا، پئی اوس پاک و جوہوی جی تعلیم کوں دہتاں تے دلاں نوں کھار دیندی اے۔ کئی گل تے ایہہ وے پئی دنیا دی مذہبی تاریخ وچ کامیاب دھرت تے تبلیغ دی ایلی آپنی تے سؤنی مثال ہو کوہرے نکھیں ملدی۔

(3) انشاء "اسلم" یاں شیر افضل جعفری دی نظم "پیلے دی حور" دا تنقیدی جائزہ لوؤ۔

(4) ڈاکٹر فقیر محمد فقیر، ہاشم شاہ یا شاہ حسین وچوں کسے اک دی حیاتی تے فن پارے نوٹ لکھو۔